

Savas rampas

Telšių „Kranto“ pagrindinės mokyklos laikraštis

2013-2014 m. m.

lapkritis Nr. 1

Kaina 1 Lt

Mokytojų diena

*Nuo juodos gyvenimo lentos
Nenutrinki, Mokytojau, dar klaidos.
Be Tavęs man niekas nekartos
Apie reikšmę gal vienintelės klaidos.*

N. Laukavičienė-Širvinskaitė

Šiais žodžiais spalio 4-ą dieną dešimtokai pradėjo labai svarbią mokyklos gyvenime šventę, skirtą Mokytojui. Aktų salėje susirinkę mokytojai ir mokiniai išgirdo mokytojos L. Každalevičienės 7a klasės mokinių bei pačių dešimtokų mintis apie nelengvą, bet prasmingą mokytojų darbą. Kantrybės, stiprybės, daugiau šypsenų ir gerų mokinių linkėjo savo mokytojams jaunimas. Talentingi mokyklos vaikai savo dainomis, šokiais sukūrė šventinę nuotaiką. Dešimtokai, kaip mokyklos šeimininkai, paruošė savo mokytojams įvairių klausimų, tad trumpam privertė mokytojus pabūti mokiniais.

Renginio metu padėkos raštais už ilgametį pedagoginį darbą buvo apdovanoti mūsų mokyklos mokytojai:

Virgilija Kaminskienė, stažas – 40 metų; Laimutė Každalevičienė, Aldona Simanavičienė, Daliutė Milkintienė, Lilija Andriuškienė, Onutė Želvienė, stažas – 35 metai; Artūras Gintautas, stažas – 30 metų; Vilma Šimkienė, Rima Stirblienė, Ala Mingėlienė, stažas – 25 metai; Asta Nagienė, stažas – 20 metų.

Tęsdami šventę mokytojai po pamokų išvyko į Klaipėdą, kur vakare Žvejų rūmuose pažiūrėjo įspūdingą baleto žvaigždžių pasirodymą.

„Savo kampo“ informacija

Laisvalaikis atneša ir fizinių, ir dvasinių jėgų

Interviu su mūsų mokyklos direktoriumi Petru Stulpinu

– Gerbiamas Direktoriau, kiekvienas jubiliejus lyg stotelė, verčianti stabtelėti, susimąstyti. Kokie ryškiausi prisiminimai dirbant „Kranto“ mokykloje?

– Gerų prisiminimų tikrai daug... Didelė dalis gerų prisiminimų liko iš tų laikų, kai pradėjau čia dirbti. Mūsų mokykla tada buvo didžiausia Telšių rajone, kokia pagal mokinių skaičių yra ir dabar.

– Kokios vertybės Jūsų gyvenime tapo prioritetais? Kodėl taip manote?

– Dvasingumas, darbštumas, pareiga būti pavyzdžiu kitiems.

– Kokie Jūs, kaip mokyklos vadovo, didžiausi darbai laukia šiais mokslo metais?

– Toliau mokyti vaikus žmogaus saugos, kad jie saugotųsi ne tik mokykloje, bet ir už jos ribų, tinkamai elgtųsi. Norėčiau pertvarkyti rūbinę. Atsiradus lėšų sutvarkyti klases.

– Jūs dviejų dalykų – matematikos ir žmogaus saugos mokytojas. Kurio dalyko pamokose mokiniai dėmesingesni, labiau žingeidūs? Kodėl?

– Per matematikos pamokas mokiniai dėmesingesni. Daugelis mano, kad žmogaus sauga jiems nėra tokia svarbi. Mokiniai mažiau mąsto apie savo sveikatą, saugų elgesį.

– Ar lieka laiko laisvalaikio pomėgiams? Be kokios veiklos neįsivaizduojate savo gyvenimo?

– Lieka. Gyvenimo neįsivaizduoju be bitininkavimo, kuris atneša ne tik fizinių, bet ir dvasinių jėgų.

– Kokios charakterio savybės būtinos šiuolaikinės mokyklos vadovui?

– Kantrumas, pareigingumas, darbštumas.

– Jei būtų įmanoma atsukti laiko ratą, kokiu keliu pasuktumėte?

– Tikriausiai tuo pačiu. Jeigu būtų buvęs kitas takas, būčiau tapęs kūno kultūros mokytoju arba treneriu.

– Ačiū už atsakymus.

Aretas Norkus, 8c kl.

Kad bendravimas būtų gražus, reikia abipusio noro

Interviu su fizikos mokytoja Žydra Alekniene

– Gerb. mokytoja Žydra, vasarą šventėte gražų jubiliejų. Įdomu, kokia nuotaika pradėjote naujus mokslo metus, kokios mintys aplankė vėl praverus mokyklos duris?

– Vasara labai greitai pralekia, taigi mintys apie mokyklą nepalieka ir per atostogas. Labiausiai norėjau vėl susitikti mielas savo koleges, pasidalinti atostogų įspūdžiais, laukiau susitikimo su savo auklėtiniais 7 - okais, norėjau pamatyti, kokie jie išaugę. Labai malonu buvo sutikti rugsėjo 1-ąją savo buvusius mokinius, kurie mokyklą baigė labai seniai ir dabar į mokyklą jau lydi savo vaikus.

– Mokytojas – žmogus, formuojantis asmenybę.

Kas paskatino Jus pasirinkti šią profesiją?

– Nors mama buvo mokytoja, mokytojos specialybę rinktis neplanavau. Profesiją pasirinkau netikėtai.

– Tikriausiai mokykloje puikiai sekėsi fizika. O gal atsitiktinumas, kad tapote šio dalyko mokytoja?

– Fizika sekėsi gerai, kaip ir kiti mokslai. Mokyklą baigiau aukso medaliu. Nors tuo metu visiems atrodė, kad esu labiau humanitarė, negu tiksliaukė.

– Tenka girdėti: „Sunku būti mokytoju“. Jei būtų galimybė, ar keistumėte profesiją? Kokį kelią pasirinktumėte?

– Iš tikrųjų „sunku būti mokytoju“. Kadangi dirbu šį darbą jau 28 metus, tai tikriausiai nieko nebepakeisiu. Bet jauniems žmonėms tikrai nepatarsiu rinktis šios profesijos.

– Tikiuosi, retkarčiais mintimis grįžtate į mokyklinius metus. Kokie buvo Jūsų bendraamžiai? Kaip pasikeitė šiuolaikinis jaunimas?

– Pasikeitė labai. Net ir tie mokiniai, kurie mokėsi prieš 10 metų, buvo kitokie negu dabartiniai. Keičiasi laikai, keičiasi ir mokiniai.

– Jūs – mokyklos tarybos pirmininkė. Koks tarybos vaidmuo mokykloje? Kokius galėtumėte išskirti reikšmingiausius, įsimintinus darbus?

– Jau daug metų esu mokyklos tarybos pirmininkė. Tarybos vaidmuo turėtų būti svarbus, juk tai svarbiausias valdymo „organas“. Tikriausiai per daug metų ir man jau pritrūksta energijos ir minčių, nes mokyklos taryba turėtų rodyti didesnę iniciatyvą, įvairinti savo veiklą.

– Jums gerai sekasi bendrauti su mokiniais. Kokiomis nuostatomis vadovaujate bendraudama su jaunimu?

– Argi gerai? Man kai kada atrodo, kad aš visiškai nemoku su šiuolaikiniu jaunimu bendrauti. Kitąsyk atrodo, kad puikiai vieni kitus suprantame. Manau, turėtų būti abipusis noras tarp mokytojo ir mokinių, kad tas bendravimas būtų gražus.

– Mokytojo darbo diena neapibrėžta. Kiek laiko skiriate šeimai? Kaip leidžiate laisvalaikį?

– Kas „lieka“ nuo mokytojo pareigų, atitenka šeimai. Dukra studentė, šeima „sumažėjo“. Galiu daugiau laiko skirti knygoms (labai mėgstu skaityti), spektakliams, mezgimui, sodui.

– Ko palinkėtumėte kolegoms, sau ir savo mokiniam?

– Supratingumo. Esame skirtingų kartų žmonės, todėl mums (mokytojams) reikia mokytis suprasti jauną žmogų, o jaunimui reikėtų „susiprasti“, kad prieš juos stovi „MOKYTOJAS“.

– Dėkojame už atsakymus.

Aretas Norkus, 8c kl.

Europos kalbų diena

2013 metų rugsėjo 26 dieną „Krantas“ pagrindinėje mokykloje vyko Europos kalbų dienos renginiai. Šiame dėmesys buvo skirtas lietuvių, rusų ir anglų kalboms.

Lietuvių kalba – viena iš Europos kalbų. Dar XVI a. švietėjas, didžiausias kovotojas dėl gimtosios kalbos teisių M. Daukša yra pasakęs: „Ne žemės derlumu, ne drabužių skirtingumu, ne miestų ir pilių tvirtumu gyvuoja tautos, bet daugiausia išlaikydamos ir vartodamos savo kalbą..“ Europos kalbų dieną 5-6 klasių mokiniai rinkosi trečio aukšto fojė. 6c klasės mokinės Eglė ir Elinga pasveikino draugus su Europos kalbų diena ir pakvietė išrinkti (klijuoti gėlytes prie labiausiai patinkančio žodžio) gražiausią lietuvišką žodį. Gėlytėmis pasipuošė visi žodžiai, bet jose paskendo žodis „MAMA“. Tad jis išrinktas gražiausiu lietuvišku žodžiu. Be to, lietuvių kalbos mokytojų padedami mokiniai žaidė žaidimą „Graži mūsų šeimynėlė“.

Gražu, kad Europos kalbų dieną buvo apdovanoti raštingiausi 5-10 klasių mokiniai, kurie rugsėjo 9 dieną dalyvavo raštingiausio mokinio konkurse, skirtame Tarptautinei raštingumo dienai. Teisus J. Jablonskis, kuris yra pasakęs: „Maža garbė svetima kalba kalbėti, didi gėda savos gerai nemokėti.“

7-8 klasių moksleiviai susirinko rusų kalbos saloje. Čia jie piešė plakatus su Rusijos simbolika, o populiariausia buvo Матрёшка. Taip pat vyko mini konkursai rusų kalba: mokiniams teko atspėti mįsles, prisiminti greitakalbes. Aktyviausi dalyviai prie rusiško virdulio (y самовара) buvo vaišinami riestainiais ir obuoliais.

Anglų kalbos sala pasitiko savo „turstus“ – 9-10 klasių moksleivius, norinčius parodyti bei pagilinti savo anglų kalbos žinias. Čia moksleiviai drąsiai komentavo teiginius apie Didžiosios Britanijos kultūrą, papročius, istoriją bei britų kasdieninį gyvenimą. Teko ne vienam pasukti galvą atliekant sunkesnę užduotį. Moksleiviai turėjo rasti lietuvių patarlės atitikimą anglų kalboje. Pralaimėjusių nebuvo, tad abi komandos, surinkusios po vienodą balų skaičių ir džiaugsmingai užtraukusios pergalės dainą, nuskubėjo į pamokas.

„Savo kampo“ informacija

Nuo Žemaitijos kalvų pasižvalgius...

Jau tapo tradicija prasidėjus mokslo metams išvykti į pažintinę – literatūrinę ekskursiją. Šiame 7a ir 7c klasių mokiniai, jų auklėtojos Ž. Aleknienė ir V. Martinkėnienė, lietuvių kalbos mokytojos L. Každailevičienė ir G. Juškienė bei istorijos mokytoja L. Avižienė vyko į kelionę: Biržuvėnai, Šatrija, Užventis, Varniai.

Autobusas vingiuotu keliu pro Viešvienus Luokės link smagiai kilo į kalveles, leidosi žemyn... O mes grožėjomės rudens nuspalvintais medžiais, naujai kasamais tvenkinukais, mažomis upelėmis, vis dar norinčiomis išsaugoti savo gyvybę. Pagaliau pasislėpę tarp šimtamečių medžių išnirio Biržuvėnų dvaro pastatai: vežiminė, oficina, ponų Gorskių namas, senasis malūnas. Kokių tik istorijų mums paporino A. Simonavičiūtė, buvusi mokytoja, bibliotekininkė, etnografinio muziejaus įkūrėja. Su kokia meile ir nuoširdumu ji rodė vos ne kiekvieną senovinį daiktą ir pasakojo. Nuvedė prie Laumės pėdos stebuklingo šaltinėlio. Nusiplovę jo vandeniu akis, kad matytume „kiaurai“, nors ir labai nenorėdami atsisveikinome su p. Aldona ir Biržuvėnais.

Toliau mūsų laukė paslaptingoji Šatrija. Nors gamta tą dieną nenorėjo mums atskleisti savo grožybių, vis dėlto užlipome ant vienos iš gražiausių Žemaitijos kalvų nepabūgę lietaus. Kalvos viršūnėje prisiminėme padavimus, paskaitėme eilėraščių ištraukų. Prie atnaujinto aukuro kalbėjome apie pagoniško tikėjimo tradicijas, net dabar kasmet trečiąjį liepos šeštadienį ant Šatrijos kalno švenčiamą Gabijos šventę ir saugomą Šventąją Ugnį.

Palikę kalvotąjį Žemaitijos peizažą grožėjomės Kelmės lygumomis. Girininkų kaimo keliuku pasukome į dar vieną dvarą. Užvenčio dvaras mena rašytoją Šatrijos Ragana ir Nepriklausomybės Akto signatarą J. Smilgevičių. Buvusiame dvaro svirne apžiūrėjome įdomias ekspozicijas, skirtas šiems žmonėms, tapybos parodą, galėjome nusikalti tikrą savo pinigą. Ta pačia liepų alėja, kuria vaikščiojo Šatrijos Ragana ir P. Višinskis, nuėjome prie malūno, pavaikščiojome po labai gražiai sutvarkytą parką.

Iš Užvenčio dvaro kelias mus vedė į Varnius. Bet kaip pakeliui neaplankysi dar dviejų piliakalnių: Moteraičio ir Sprūdės?.. Kas užlipę, kas užbėgę į jų viršūnes lyginome visų trijų aukštį, matomus vaizdus, įsivaizdavome, kaip lietuviai kovojo su kryžiuočiais.

Nors ir pavargę, bet labai norėjome apžiūrėti Varnių regioniniame parke įkurtą ekspoziciją „Septyni keliai iš Varnių“. Klausėmės įdomaus direktorės I. Zimblienės pasakojimo, galėjome žaisdami kėgliais saugiai pereiti kūlgrindą, išgirsti įvairių paukščių balsų, sudėlioti didžiųjų kalvų dėlionę.

Paskutinė mūsų lankoma vieta – Varniai, kultūrinis Žemaičių vyskupystės centras. Muziejuje įdomu buvo surasti ir pamatyti, kaip atrodo iš Biržuvėnų dvaro atvežti ponų Gorskių porceliano indai. Užlipome net į varpinės bokštą. Nuėjome į Katedrą, kurioje net 12 altorių. Prie didžiojo altoriaus stovi vyskupo M. Valančiaus sostas. Už vargonų vyskupas turėjo slaptą kambarėlį, kuriame mokė vaikus skaityti ir rašyti lietuviškai. Šiek tiek nejauku, bet įdomu buvo nusileisti į Kriptą. Pamatėme vyskupų A. ir S. Giedraičių palaikus. O iš viso archeologai ten atrado net 120 skeletų.

Diena, sunki, bet turininga,ėjo į pabaigą. Pasak mokinių, įspūdžių nors vežimu vežk. Pasigrožėjome rudeniška Žemaitijos gamta, įgijome naujų žinių, esame be galo dėkingi visiems žmonėms, su kuriais bendravome, kurie nuoširdžiai mums pasakojo apie sudėtingą Žemaitijos istoriją ir turtingą jos kultūrą.

G. Juškienė, lietuvių kalbos mokytoja

Penktokai sveikatą stiprino sportuodami

Mūsų mokykla nemažą dėmesį skiria sveikatingumo ugdymui. Daug mokinių dalyvauja neformaliojo ugdymo veikloje, kur aktyviai žaidžia sportinius ir judriuosius žaidimus, susipažįsta su sveikos gyvensenos principais. Siekdami skatinti moksleivius sveikai gyventi, saugoti sveikatą ir ją stiprinti, „Krantas“ pagrindinės mokyklos 5 klasių moksleiviai, lydimi auklėtojų, keliavo prie Ilgės ežero, kur vyko sporto ir sveikatingumo diena.

Šventė prasidėjo prie liepsnojančio laužo. Kūno kultūros mokytojai visus susirinkusius pasveikino, pasidžiaugė, kad sporto ir sveikatingumo diena tapo mūsų mokyklos tradicija. Prie šio ežero penktokai renkasi jau ketvirtus metus. Mokytojai vaikams palinkėjo sėkmės rungtyse.

Sportinės užduotys buvo įvairios. Moksleiviai varžėsi įvairiose judriųjų žaidimų rungtyse, bėgo estafetes, traukė virvę, sprendė logines užduotis. Nė minutės atsikvėpti neturėjo ir sirgaliai. Kiekvienas etapas buvo palydėtas šūksnių ir audringų plojimų. Pasibaigus varžyboms, laukdami rezultatų, moksleiviai užkandžiavo ir šildėsi prie laužo. Nugalėtoja paskelbta 5b klasė. Į šventę atvykę svečias, Telšių sveikatos biuro atstovas Mantas Karečka, buvo dosnus: visiems, dalyvavusiems sveikatingumo dienoje skyrė prizus. Tikimės, kad sportui, sveikatai dėmesį skirsime kasdien.

VSP specialistė R. Dapkuvienė

Pasaulinės gyvūnų globos dienos minėjimas

Spalio 4-ąją minima Pasaulinė gyvūnų globos diena. Ta proga 5-tų klasių mokiniams buvo surengta viktorina „Gyvūnijos pasaulyje“. Mokytoja Ž. Aleknienė papasakojo apie šią dieną, apie gyvūnų globėją šv. Pranciškų, kaip reikia elgtis su gyvūnais. Paskui penktokai atsakinėjo į klausimus, minė mįsles. Smagu, kad apie gyvūnus penktokai žino labai daug. Už dalyvavimą visi buvo apdovanoti prizais.

Renginį pravesti padėjusios septintokės – Akvilė, Emilija ir Einora

PRADINUKŲ PROJEKTAS „Aukime sveiki“

Rudenėlio pirmąsiais mėnesiais pradinukai pradėjo vykdyti sveikatingumo projektą „Aukime sveiki“.

Rugsėjo mėnesio veiklos tema „Judu – sveikas esu“. Todėl daug laiko praleidome gryname ore žaisdami ir lenktyniaudami. Visų klasių mokiniai keliavo Rudenėlio taku. Pirmokėliai išsiruošė žygin į Rainius. Ten miškelyje žaidė judrius žaidimus, grožėjosi gamta.

2b klasės vaikai keliavo pažintiniu Jomantų taku, įveikdami įvairius kliūčių ruožus, susipažindami su miško augmenija, kitomis įdomybėmis. 2a ir 3a klasių mokiniai vyko net į Ventės ragą, kur ne tik pamatė, kaip žieduojami paukščiai, bet spėjo ir pabėgioti, ir pažaisti. Ypač sportiška ir aktyvi buvo 3b klasė. Kartu su savo mokytoja Lilijana Pleiniene stengėsi išnaudoti kiekvieną saulėtą rudens dieną – keliavo ant Zakso kalno, kur sportavo ir gerai leido laiką. Ketvirtokai rudenėliu džiaugėsi keliaudami Masčio ežero pakrante.

Visi sutinka, kad mankšta labai svarbu. Kad mankšta būtų įdomesnė, o ne įprastinė, pradėjome mokytis šokti „Zumbą“. Čia mums daug padėjo šokio mokytoja Eglė Šilininė. Šokome visur – klasėse, koridoriuose, aktų salėje. Bet smagiausia šokti „Zumbą“ buvo mokyklos kieme visiems kartu: ir pirmokėliams, ir antrokams, ir trečiokams, ir ketvirtokams, kurie visiems rodė pavyzdį. Pamėginkit šokti tokia dideliame būryje, pamatysite, kaip tai smagu!

Spalio mėnuo buvo skirtas kelionei po sveiko maisto šalį. Klasėse vyko tyrimai, pokalbiai apie sveiką mitybą. Mokiniai atliko įvairius kūrybinius darbus, sudarinėjo sveiko maisto piramidę. Pasižadėjo maitintis sveikiau, valgyti daržoves, dažniau atsakyti saldumynų ir kitokio nesveiko maisto.

Aktyviai į šią veiklą įsijungė tėveliai. Mūsų mamytės pasiūlė daugybę sveiko maisto receptų – net sudarėme sveikuoliškų receptų knygą, kurios autorės „Kranto“ pradinukų mamytės.

Klasėse vyko visiems patikusi veikla „Pusryčiai drauge“. Į mokyklą vaikai tą rytą atėjo su tėvelių įdėtais lauknešėliais. Pasirodo, kad pusryčius valgyti skanu! Ir svarbiausia – reikalinga ir sveika. Kai kuriose klasėse vaikai, padedami savo mokytojų, patys gamino sveikuoliškas salotas ir mišraines. O pagaminę skaniai suvalgė.

Visą savaitę vyko pradinukų kūrybinių darbų paroda „Linksmosios daržovės“. Džiaugėmės išmone ir kūrybiškumu – kokių tik darbų čia nebuvo! Ir pingviniukai iš cukinijų, ir didingi banginiai, ir visokios mašinėlės, vežimaičiai, gyvūneliai ir kitokie dalykai, sukurti iš rudens gėrybių.

R. Mejerienė, pradinų klasių mokytoja

Dešimtokai domisi profesijomis

Dalyvaudami projekte „Ugdymo karjerai ir stebėsenos modelių sukūrimas ir plėtra bendrajame lavinime ir profesiniame mokyme“, mokyklos dešimtokai susipažįsta su įvairiomis profesijomis. Kartu su mokyklos karjeros koordinatore S. Rekašiene ir klasės auklėtoja L. Každailevičiene dešimtokai apsilankė 4 profesinėse ir vienoje aukštojoje mokykloje. Štai dešimtokų mintys po išvykos į Plungės ir Klaipėdos profesinio bei aukštojo mokslo įstaigas:

– Labiausiai patiko Aukštoji jūreivystės mokykla. Matyti, kad griežta ir stipri mokykla. Dar patiko dėl tvarkos ir gero išauklėjimo. (*Laurynas*)

– Nusprendžiau stoti į Statybininkų mokyklą, nes ją baigus galima gauti darbo ir gerai uždirbti. (*Grigas*)

– Didžiausią įspūdį paliko Plungės technologijų ir paslaugų bei Klaipėdos turizmo mokyklos. Jose labai jauki ir maloni aplinka ir išklausančios, nuoširdūs mokytojai. (*Gintarė, Laura*)

– Apsilankęs Klaipėdos profesinio rengimo mokyklose, labai pakeičiau nuomonę apie šio tipo mokyklas. Jos tikrai nėra blogos, gerai įrengtos, tvarkingos. (*Donatas, Romualdas*)

– Šioje išvykoje gavome informacijos apie profesines mokyklas, sužinojome, kokias profesijas galime įsigyti, kokios mokymosi ir gyvenimo sąlygos.

– Klaipėdos aukštoji jūreivystės mokykla patiko ir dėl tvarkingos, rimtos aplinkos, ir dėl galimybių daug pasiekti (bet reikia daug mokytis ir dirbti), ir dėl labai geros mokymo bazės. Didžiausią įspūdį visiems padarė tikro laivo imitacija, jo valdymo simulatorius. Visi pasijuto tarsi tikrame laive, galėjo patys „pavairuoti“ laivą įvairiomis oro sąlygomis. (*Monika, Donatas, Gytis, Ignas, Sarūnas...*)

S. Rekašienė, karjeros koordinatore

Žemaitijos akmenų karalystėje

Pasigrožėti Žemaitijos apylinkėmis, aplankyti vietas, kuriose gausu akmenų, spalio 3 dieną vyko 6c bei 7b klasių mokiniai, kuriuos į kelionę lydėjo auklėtojos (G. Jankauskaitė ir D. Diržininkaitė) bei tikybos mokytoja A. Nagienė.

Pirmausia aplankėme Barstyčių akmenį, kuris kai kuriems mokiniams buvo panašus į milžinišką laivą. O stovint ant šio akmens, atrodė, kad užkopėme į didelę kalvą. Ilgai grožėjomės šiuo galiūnu, kol pagaliau pajudėjome Mosėdžio link.

Mosėdis – tikra akmenų karalystė. Juk ne veltui Mosėdis laikomas akmenų sostine. Apžiūrėjome V. Into akmenų muziejų. Stebėjosi mokiniai akmenų gausybe bei įvairove. Mosėdžio akmenų muziejuje buvo įdomu klausytis šio muziejaus direktoriaus pasakojimo apie akmenų susidarymą, įvairias uolienas. Keliaudami parku galėjome pajusti akmenų, atsidūrusių per ledynmetį, galią ir paslaptinę gamtą.

Vėliau sustojome žemaičių vyskupo M. Valančiaus gimtinėje Nasrėnuose. Prie įėjimo į sodybą svečius pasitinka Palangos Juzės skulptūra, kurioje žemaitiškas tekstas maloniai kviečia užėti. Sodybos šeimininkas papasakojo apie Nasrėnuose prabėgusią M. Valančiaus vaikystę, pakvietė apžiūrėti kieme esančius pastatus. Mokinių dėmesį patraukė sūpynės. Išmėgino jėgas šeštokai ir septimtokai. O kurie stipresni, liko neišku... Tiesiog buvo smagu...

Saulei kryptant vakarop, autobusas pasiekė Bukantę – rašytojos Žemaitės tėviškę. Svetingos šeimininkės, padengusios stalą, jau laukė mūsų. Gardžiamoms žemaitiškais patiekalais: bulvėmis su lupenomis (tiesa, jos jau buvo nuluptos), kastiniu, naminiu sūriu. Paskui ragavome kvapnios žolelių, surinktų šiose apylinkėse, arbatos.

Kieme maloniai nuteikė rudeniškas gamtovaizdis. Lyg talentingo dailininko numargintos Bukantės apylinkės – spalvingos, paslaptingos, rodos, menančios rašytojos laikus. Susėdė ant suoliukų mokiniai klausėsi sodybos šeimininkės Laimutės pasakojimo apie rašytoją. Trumpam užbėgo vaikai į pastatus, bet visus viliojo ta plati, beribė kiemo erdvė, kur galima dūkti, šėlti... Vikriausi net ažuolo gilių „karą“ spėjo pažaisti.

Pasirodo, literatūrinė-pažintinė ekskursija gali būti įdomi ir emociinga. 6c klasės mokiniai, pristatydami projektą „Žemaitijos akmenys“, kalbėjo, kad sužinojo daug naujų dalykų, puikiai praleido laiką. Be to, parengė standus, šeštokai džiaugėsi, kad patiko dirbti grupėse.

G. Jankauskaitė, lietuvių kalbos mokytoja

Jaunųjų policijos rėmėjų susitikimas

Tęsiant projektą „Ugdymo karjerai ir stebėsenos modelių sukūrimas ir plėtra bendrajame lavinime ir profesiniame mokyme“ mokykloje vyksta įvairūs renginiai.

Šių metų rugsėjo 20 dieną mūsų mokykloje vyko jaunųjų policijos rėmėjų (JPR) susitikimas. Į mokyklą atvyko Telsių vyriausioji policijos komisariato vyriausioji nepilnamečių inspektorė Vilma Kuzminskenė. Ji kartu su mūsų mokyklos jaunosiomis policijos rėmėjomis Agne Molyte, Monika Preibyte, Gabriele Bagužaitė, Marija Preibyte ir Milda Šiaulyte 9-okams pristatė mokinio teises ir pareigas.

Jaunosios policijos rėmėjos ir jų vadovė norėjo 9-okus supažindinti, o gal net pakartoti, kokios yra mokinio teisės ir pareigos mokykloje, kaip tinkamai turi elgtis mokinys ne tik mokykloje, bet ir už jos ribų. Inspektorė kvietė ir kitus devintokus įsilieti į jaunųjų policijos rėmėjų gretas.

Agnė Molytė, jaunoji policijos rėmėja

Akcija „Konstitucija gyvai“

Mokyklos septintokai spalio 25 dieną dalyvavo Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centro Pilietinio ugdymo skyriaus organizuotoje akcijoje „Konstitucija gyvai“.

Mokiniai pristatė mokyklos bendruomenei Lietuvos Respublikos Konstitucijos teiginius, apibrėžiančius laisves, teises, pareigas ir kitas vertybines nuostatas. Dar kartą visi kartu prisiminėme pagrindinį mūsų šalies įstatymą – Konstituciją.

S. Rekašienė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui

„Kranto“ mokiniai laikė Konstitucijos egzaminą

Lietuvos Respublikos Teisingumo ministerija kasmet tradiciškai organizuoja Konstitucijos egzaminą laikymą, skirtą paminėti Lietuvos Konstitucijos dienas. Šiemet jau septintą kartą laikyti Konstitucijos egzaminą buvo pakviesti visi norintys Lietuvos Respublikos piliečiai. Egzaminą galėjo laikyti savivaldybėje arba internetu. Mūsų mokyklos mokiniai taip pat kasmet noriai dalyvauja Konstitucijos egzamine. Šiemet dalyvavo 29 septintokai ir 19 aštuntokų. Pirmas etapas vyko spalio 1-ą dieną. Mokiniai, teisingai atsakę ne mažiau kaip į 25 klausimus iš 30, pateko į antrą etapą. Tai Agnė Radžiūtė ir Emilija Gailiūtė iš 7a kl., Vilija Momgaudytė iš 7b kl. ir Gytis Klova iš 7c kl.

Savo mintimis apie egzaminą pasidalijo 8c klasės mokinė Ainė Drėlingytė: „Antradienį, spalio 1 dieną, vykęs konstitucijos egzaminas, manau, buvo sunkesnis nei tikėjosi daugelis mokinių. Klausimai buvo sudėtingi, o atsakymai sukti... Deja, nedaugelis mūsų grupės mokinių sugebėjo surinkti daugiau kaip 20 taškų. Ir man nepasisekė, bet žinau, kad tai puiki galimybė papildyti savo istorijos žinias. Ateityje planuoju savo profesiją susieti su istorija, teise. Kai kurių mokinių tas konkursas nesudomino, tačiau, mano nuomone, tokių renginių mokykloje turėtų būti daugiau: laikui bėgant mokinių susidomėjimas ir iniciatyva išaugtų, teisinės žinios taptų tvirtesnės.“ *L. Avyžienė, istorijos mokytoja*

Aštuntokų pažintis su archyvu

Mokyklos mokiniai, dalyvaudami projekte „Ugdymo karjerai ir stebėsenos modelių sukūrimas bendrajame lavinime ir profesiniame mokyme“, lankosi įvairiose įstaigose. Spalio 21 dieną mes, 8a klasės mokiniai, lydimi klasės auklėtojos R. Stirblienės ir mokyklos karjeros koordinatorės S. Rekašienės, lankėmės Telšių apskrities archyve. Tik atvykus, mus maloniai priėmė archyvo direktorė Alma Jankauskienė, kuri pakvietė pažintį su archyvu pradėti apžiūrint parodą „Žemaičių krikštui ir Žemaičių vyskupystei – 600“. Neišdildomą įspūdį paliko XVI-XIX a. originalios bylos, rašytiniai dokumentai, fotografijos. Po to archyvo direktorė nuvedė mus į archyvo saugyklas, kuriose saugoma apie 178086 bylų, o tai užima beveik 2177 metrus lentynų. Archyve saugomus dokumentus sudaro nepriklausomos Lietuvos, tarybinio ir nepriklausomybės laikotarpio Mažeikių, Plungės, Telšių, Rietavo apskričių bei Mažeikių, Plungės, Rietavo, Sedos, Varnių ir Telšių rajonų dokumentų komplektai. Sužinojome, kad archyve yra saugomi notariniai dokumentai, kad nemažai žmonių kreipiasi įvairiais klausimais, kad galima apsilankyti archyve esančioje skaitykloje ir patiems skaityti pageidaujamas bylas. Buvo įdomu sužinoti ir iš arčiau susipažinti su archyvu, jo veikla, archyve dirbančių darbuotojų atliekamomis funkcijomis. Sužinojome, kur ruošiami archyvo darbuotojai, kokių žinių ir gebėjimų reikia čia dirbantiems. Išvyka buvo ne tik įdomi, bet ir labai naudinga.

Evelina Juciūtė, 8a kl.

Mūsų klasės išvyka

Vieną gražią rudens dieną mūsų klasė keliavo pažintiniu Jomantų taku. Mus nuvežė Severijos tėtis ir dar kelios mamytės.

Pradėjome kelionę taku. Eidami skaitėme medžių ir augalų pavadinimus bei visokias įdomybes apie juos. Priėjome aikštelę, kurioje turėjome įveikti ten esančias kliūtis. Ėjome per kelmelius, lipome tinklu. Pradžioje buvo baisoka, bet visas kliūtis įveikėme. Priėję sūpuoklių aikštelę smagiai pasisupome. Apžiūrėję triliemenį ažuolą ir patraukėme Juodųjų paslapčių taku. Čia smagiausia buvo leidimasis lynu.

Paskui priėjome Inkilų alėją. Čia įlipę į bokštą skaičiavome inkilus, kurių buvo labai daug. Po to priėjome Zuikių mokyklėlę, kurioje sprendėme kryžiažodį ir paveikslavomės ant didžiojo akmens.

Apsukę didelį ratą grįžome į pradžią – mūsų kelionė baigėsi. Visi kartu suvalgėme mamųčių įdėtus skanėstus (buvo tikrai labai skanu), dar pažaidėme žaidimų ir laimingi grįžome į mokyklą. Išvyka visiems labai patiko

Urtė Pusvaškytė, 2b kl.

Rudenėlio taku

Mes, pradinukai, mėgstame keliauti. Labai apsidžiaugėme, kai mokytoja pasakė, jog keliausime rudenėlio taku. Ar toks yra Telšiuose? Kur jis yra? – klausinėjome vieni kitų. Bet mokytoja nusijuokė ir paaiškino, kad toks takas nusitęsė per visą mūsų šalį. Reikia tik norėti juo keliauti. Ir iškeliajome. Ne mes vieni – kartu keliavo visos ketvirtos klasės.

Nuo pat ryto patraukėme gražiosiomis mūsų Masčio ežero pakrantėmis. Rinkome lapus, kaštonus, džiaugėmės spalvingais klevais, paveikslavomės. Tako viduryje mūsų laukė staigmena – pakilome laiptais ir atsidūrėme Atvirkštukų spektaklyje. Prisikvatoję ir linksmi nusiteikę patraukėme toliau. Žaidėme žaidimus, supomės, džiaugėmės puikiu rudens oru...

Ši išvyka – dalis mūsų projektinės veiklos „Aukime sveiki“. Mes tikrai būsim sveikesni, jei kvėpuosime gaiviu rudens oru, bėgiosime, žaisime, šokinėsime... Rudenėlio takas leido pajusti, kad ruduo atėjo, kad jis gražus, nešaltas ir atnešė daugybę gražių spalvų į mūsų Lietuvą.

O dabar laikas ruoštis rudens gėrybių paradiui ir mišrainių mugei. Linkime visiems pradinukams ne tik sėkmės, bet ir sveikatos. Juk visi norime užaugti sveiki.

Ketvirtokų vardu Ugnė Žiliūtė iš 4 c klasės ir jos mokytoja Laima Šliogerienė

Kuprinių svėrimo akcija

Rugsėjo 16 – 27 dienomis „Kranto“ pagrindinėje mokykloje vyko kuprinių svėrimo akcija, kurios tikslas – atkreipti dėmesį kokią žalą gali padaryti didelis svoris, užkrautas ant augančio vaiko stuburo. Taisyklinga kūno laikysena – tai išorinio grožio ir vidinės darnos atspindys.

Siekiant išaiškinti, ar egzistuoja sunkios kuprinės problema, buvo pasvertos 148 5–6 klasių moksleivių kuprinės. Moksleiviams rekomenduojama nešti ne sunkesnę kaip 10 proc. savo kūno svorio kuprinę. Akcijos metu nustatyta, kad 27 (18,2 %) moksleivių kuprinių svoris viršija 10 % vaiko kūno masės, o 2 (1,4 %) nešioja daugiau kaip 15 % jų kūno masės sudarančias mokyklinės kuprines. Kuprinę su dviem diržais turėjo 141 (95,3 %) mokinių, o 7 (4,7 %) kuprinę nešioja su vienu diržu. Vertinant pačių moksleivių nuomonę dėl kuprinės svorio, tik 11 (8,8 %) mokinių kuprinė buvo per sunki.

Dažniausiai kuprinės būna per sunkios dėl jose esamų nereikalingų daiktų. Pradinių klasių mokinių tuščia kuprinė turi sverti ne daugiau kaip 700 g, vyresniųjų klasių mokinių – ne daugiau kaip 1000 g.

Visi, atsakingi už augantį vaiką, turėtų pasirūpinti, kad mokyklinės kuprinės svoris nedarytų neigiamo poveikio vaiko sveikatai.

VSP specialistė R. Dapkuvienė